

Ενοχική φύση του δικαιώματος εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 ν. 2121/1993 – υποχρεωτική ex lege συλλογική διαχείριση του δικαιώματος – συστήματα προσδιορισμού της εύλογης αμοιβής – ο δικαστικός προσδιορισμός προϋποθέτει την ανεπιτυχή κατάληξη των διαπραγματεύσεων ως προς συγκεκριμένα ζητήματα – απορρίπτει αίτηση για προσωρινό καθορισμό ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας, διότι δεν διαλαμβάνεται σε αυτήν εάν προηγήθηκαν διαπραγματεύσεις μεταξύ των διαδίκων, οι οποίες απέβησαν άκαρπες λόγω διαφωνίας τους ως προς το ύψος της αμοιβής και τους όρους πληρωμής της. Δεν αρκεί μόνη η μνεία ότι προσκλήθηκε η «μεγάλη κατηγορία των χρηστών υλικών φορέων ήχου» προς έναρξη διαπραγματεύσεων, χωρίς παράλληλα να αναφέρεται ούτε το πώς και πότε ακριβώς έλαβε χώρα αυτή η πρόσκληση, ούτε εάν αυτή περιήλθε πράγματι σε γνώση των καθών, ούτε, πολύ περισσότερο, εάν επακολούθησε στάδιο διαπραγματεύσεων, που δεν κατέληξε στην κατάρτιση σύμβασης λόγω διαφωνίας των μερών ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής.

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών 71/2019 (Τμήμα Ασφαλιστικών Μέτρων)

**ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗΝ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

...

3. Η διάταξη του άρθρου 49 §§§ 1, 2 και 3 εδ. α' ν. 2121/1993 ορίζει τα εξής: «Δικαίωμα εύλογης αμοιβής 1. Όταν υλικός φορέας ήχου (ή εικόνας ή ήχου και εικόνας) που έχει νόμιμα εγγραφεί χρησιμοποιείται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια, ή για παρουσίαση στο κοινό, ο χρήστης οφείλει εύλογη και ενιαία αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, των οποίων η ερμηνεία ή η εκτέλεση έχει εγγραφεί στον υλικό φορέα, και στους παραγωγούς των υλικών αυτών φορέων. Η αμοιβή αυτή καταβάλλεται υποχρεωτικά σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης των σχετικών δικαιωμάτων. Οι οργανισμοί αυτοί υποχρεούνται να διαπραγματεύονται, να συμφωνούν τις αμοιβές, να προβάλλουν τις σχετικές αξιώσεις για την καταβολή και να εισπράττουν τις σχετικές αμοιβές από τους χρήστες. 2. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών που προβλέπεται από την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου είναι ανεκχώρητο, με την επιφύλαξη της υποχρεωτικής

ανάθεσης της είσπραξης και διαχείρισης στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρ. 54 έως 58 του παρόντος άρθρου. 3. Οι εισπραττόμενες αμοιβές κατανέμονται εξ ημισείας μεταξύ ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και παραγωγών των υλικών φορέων». Περαιτέρω, οι διατάξεις των άρθρων 2 §§ 1, 3, 3, 4 §§§ 1, 4, 9, 5 §§ 1, 2, 6 § 1, 7 §§ 1, 2, 22 §§ 6 εδ. τελ., 7, 23 §§ 1, 2, 53 §§§ 10, 11, 12 και 54 §§ 1 και 6 ν. 4481/2017 «Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, ...» προβλέπουν τα εξής: «Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 της Οδηγίας) 1. Τα άρθρα 1 έως 54 εφαρμόζονται στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια, καθώς και, όπου ρητά ορίζεται στον νόμο, στους οργανισμούς συλλογικής προστασίας, που είναι εγκατεστημένοι στην ελληνική επικράτεια. ... 3. Τα άρθρα 1 έως 54 εφαρμόζονται στη διαχείριση και προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων που ρυθμίζονται στο όγδοο κεφάλαιο του ν. 2121/1993 (Α'25), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά. ... Άρθρο 3 Ορισμοί (άρθρα 3 περιπτώσεις α', β'-ε', στ', η'-ιδ' και 36 παράγραφος 1 της Οδηγίας) Για τους σκοπούς των άρθρων 1 έως 54 εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: α. Ως «οργανισμός συλλογικής διαχείρισης» νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από το νόμο ή μέσω μεταβίβασης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας, για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσότερων του ενός δικαιούχων, για το συλλογικό όφελος αυτών, ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του, ... δ. Ως «δικαιούχος» νοείται οποιοδήποτε πρόσωπο ή οντότητα, εκτός από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, που κατέχει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικό δικαίωμα ή το οποίο, δυνάμει συμφωνίας για την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων ή εκ του νόμου, δικαιούται μερίδιο των εσόδων που προκύπτουν από τα δικαιώματα. ... ζ. Ως «αντικείμενο προστασίας» νοούνται τα αντικείμενα εκείνα που προστατεύονται με συγγενικό δικαίωμα σύμφωνα με το ν. 2121/1993. η. Ως «άδεια λειτουργίας» νοείται η απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, με την οποία επιτρέπεται η λειτουργία οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας... ιγ. Ως

ο φύλλο της με αριθμό 71/2019 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων)

«χρήστης» νοείται κάθε πρόσωπο ή οντότητα που εκτελεί πράξεις που υπόκεινται στην άδεια των δικαιούχων, στην αμοιβή των δικαιούχων ή στην καταβολή αποζημίωσης στους δικαιούχους και το οποίο δεν ενεργεί υπό την ιδιότητα του καταναλωτή. ... Άρθρο 4 Άδεια λειτουργίας 1. Κάθε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, οργανισμός συλλογικής προστασίας και ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης του άρθρου 50, που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια και ο οποίος πρόκειται να αναλάβει τη συλλογική διαχείριση ή προστασία των εξουσιών που απορρέουν από το περιουσιακό δικαίωμα των δημιουργών ή των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων απαιτείται να λάβει άδεια λειτουργίας από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. ... 4. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης και η ανεξάρτητη οντότητα διαχείρισης του άρθρου 50 υποχρεούνται το αργότερο σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση της άδειας λειτουργίας τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να αποστείλουν στον ΟΠΙ το αμοιβολόγιό τους για να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΟΠΙ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 23. ... 9. Οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας που δεν έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν μπορούν να προβαίνουν στη διαχείριση ή προστασία των δικαιωμάτων που εκπροσωπούν και να ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 6. Το ίδιο ισχύει και για τις ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης του άρθρου 50. Άρθρο 5 Σύσταση ενιαίου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης 1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν με άδεια του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού μπορούν να συνιστούν ενιαίο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης στον οποίο αναθέτουν κατ' αποκλειστικότητα την εξουσία, ιδίως, να διαπραγματεύεται, να χορηγεί άδειες, να συμφωνεί το ύψος των αμοιβών, να προβάλλει τις σχετικές αξιώσεις για την καταβολή, να προβαίνει σε κάθε δικαστική ή εξώδικη ενέργεια, να εισπράττει τη σχετική αμοιβή από τους χρήστες και να τη διανέμει στους αντίστοιχους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης. 2. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας στον ενιαίο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που αφορά τη συλλογική διαχείριση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου για τη συλλογική

διαχείριση. ... Άρθρο 6 Αρμοδιότητες 1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης έχουν ενδεικτικά τις παρακάτω αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που συνάδει με τη φύση και το σκοπό ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης της περίπτωσης α' του άρθρου 3, εφόσον όμως περιλαμβάνονται στην άδεια λειτουργίας του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και προβλέπονται στο καταστατικό τους: α) διαχειρίζονται το περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες που απορρέουν από αυτό, κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας για τις επικράτειες της επιλογής των δικαιούχων, β) καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες για τους όρους εκμετάλλευσης των έργων καθώς και για την οφειλόμενη, ποσοστιαία ή/και εύλογη, αμοιβή, γ) εξασφαλίζουν στους δικαιούχους ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 2121/1993, δ) εισπράττουν τις αμοιβές που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στο ν. 2121/1993 και διανέμουν τα εισπραττόμενα ποσά μεταξύ των δικαιούχων, ... ια) προβαίνουν σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 σε κάθε διοικητική ή δικαστική ή εξώδικη ενέργεια για τη νόμιμη προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων και, ιδίως, υποβάλλουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων, εγείρουν αγωγές, ασκούν ένδικα μέσα, υποβάλλουν μηνύσεις και εγκλήσεις, παρίστανται ως πολιτικώς ενάγοντες, ζητούν την απαγόρευση πράξεων που προσβάλλουν το δικαίωμα ως προς τις εξουσίες που τους έχουν ανατεθεί και ζητούν την κατάσχεση παράνομων αντιτύπων ή τη δικαστική μεσεγγύηση των εμπορευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν. 2121/1993, ιβ) λαμβάνουν από τους χρήστες κάθε πληροφορία αναγκαία για την εφαρμογή των αμοιβολογίων, τον υπολογισμό της αμοιβής και την είσπραξη και τη διανομή των εισπραττόμενων εσόδων από τα δικαιώματα, χρησιμοποιώντας τα σχετικά αναγνωρισμένα βιομηχανικά πρότυπα, ... Άρθρο 7 Τεκμήρια 1. ... Εφόσον οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που λειτουργεί με άδεια του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ασκεί δικαιώματα ή αξιώσεις στο πλαίσιο του ν. 2121/1993, τα οποία υπόκεινται σε υποχρεωτική συλλογική διαχείριση, τεκμαίρεται ότι εκπροσωπεί όλους ανεξαιρέτως τους δικαιούχους, ημεδαπούς και αλλοδαπούς και όλα ανεξαιρέτως τα έργα τους. Εάν στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, υφίστανται περισσότεροι

ο φύλλο της με αριθμό 71/2019 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων)

οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης για μία συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων, το τεκμήριο ισχύει, εφόσον τα δικαιώματα ασκούνται από κοινού από όλους τους αρμόδιους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν. 2121/1993. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι οργανισμοί συλλογικής προστασίας μπορούν να ενεργούν, δικαστικώς ή εξωδίκως, στο δικό τους όνομα, εάν η αρμοδιότητά τους στηρίζεται σε μεταβίβαση της σχετικής εξουσίας, ή σε πληρεξουσιότητα, ή σε οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. Επίσης νομιμοποιούνται να ασκούν όλα τα δικαιώματα που έχουν μεταβιβαστεί σε αυτούς από τον δικαιούχο ή που καλύπτονται από την πληρεξουσιότητα ή από οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. 2. Για τη δικαστική επιδίωξη της προστασίας των έργων και των δικαιούχων που εκπροσωπούνται από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή από οργανισμό συλλογικής προστασίας, αρκεί η δειγματοληπτική αναφορά των έργων που έγιναν αντικείμενο εκμετάλλευσης χωρίς την απαιτούμενη άδεια ή χωρίς την καταβολή εύλογης αμοιβής και δεν απαιτείται η πλήρης απαρίθμηση των έργων αυτών. ... Άρθρο 12 Ανάθεση διαχείρισης (άρθρο 5 παράγραφοι 2, 4, 5, 6, 7 και 8 εδάφιο α΄ της Οδηγίας) 1. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να αναθέτουν σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης της επιλογής τους να διαχειρίζεται το περιουσιακό δικαίωμα ή τις εξουσίες (δικαιώματα) που απορρέουν από αυτό ή κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας της επιλογής τους, για τις επικράτειες της επιλογής τους, ανεξάρτητα από το κράτος - μέλος ιθαγένειας, κατοικίας ή εγκατάστασης είτε του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, είτε του δικαιούχου (σύμβαση ανάθεσης). Η ανάθεση μπορεί να γίνεται με μεταβίβαση του δικαιώματος, ή των σχετικών εξουσιών προς τον σκοπό της διαχείρισης, είτε με παροχή σχετικής πληρεξουσιότητας, είτε με οποιαδήποτε άλλη συμβατική συμφωνία. Η ανάθεση γίνεται κάθε φορά εγγράφως και για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τρία (3) έτη. Σε περίπτωση αμφιβολίας τεκμαίρεται ότι η ανάθεση αφορά σε όλα τα έργα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα μελλοντικά έργα, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από τρία (3) έτη. Ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης υποχρεούται να διαχειρίζεται το

περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες ή κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας, εφόσον η διαχείρισή τους εμπίπτει στο πεδίο δραστηριοτήτων του, εκτός εάν έχει αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους να αρνηθεί την ανάληψη της διαχείρισης. ... Άρθρο 22 Άδειες χρήσης, καθορισμός ύψους αμοιβής και εύλογης αμοιβής ... 2. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης, προκειμένου οι χρήστες να έχουν την ευχέρεια της χρήσης των έργων του ρεπερτορίου τους, αξιώνουν από αυτούς ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του ν. 2121/1993. ... 6. ... Μετά από αγωγή που ασκεί ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, ή ο χρήστης, το αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών του ΚΠολΔ, προσδιορίζει οριστικά την αμοιβή και το ύψος αυτής και την επιδικάζει. 7. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ χρήστη και οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 του ν. 2121/1993 και τους όρους πληρωμής της, το Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, καθορίζει αυτά προσωρινά, μετά από αίτηση του χρήστη ή του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, και επιδικάζει προσωρινά μέχρι το ήμισυ της εύλογης αμοιβής που καθόρισε. Για τον οριστικό προσδιορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής και των όρων πληρωμής της εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6. ... Άρθρο 23 Αμοιβολόγια (άρθρο 16 παράγραφοι 2 εδάφιο γ' και 3 της Οδηγίας) 1. Οι δικαιούχοι πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη αμοιβή για τη χρήση των έργων τους. Οι χρεώσεις πρέπει να είναι εύλογες σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την οικονομική αξία της χρήσης των δικαιωμάτων στο εμπόριο, αφού ληφθούν υπόψη η φύση και η έκταση της χρήσης των έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, καθώς και σε σχέση με την οικονομική αξία των υπηρεσιών που παρέχει ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στον χρήστη. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ενημερώνουν τον ενδιαφερόμενο χρήστη για τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των χρεώσεων αυτών. 2. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, καταρτίζουν κατάλογο με τις αμοιβές που απαιτούν από τους χρήστες (αμοιβολόγιο), ο οποίος γνωστοποιείται στο κοινό με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, όπως και κάθε

ο φύλλο της με αριθμό 71/2019 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων)

μεταβολή αυτού και κοινοποιείται στον ΟΠΙ, αμέσως, προκειμένου να αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του τελευταίου σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, σε σταθερό σημείο απόθεσης και εφόσον είναι δυνατό καθίσταται προσβάσιμο μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών. Οι αναρτήσεις αυτές συνιστούν προϋπόθεση ισχύος του αμοιβολογίου. Κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των αμοιβολογίων τους, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης οφείλουν να εφαρμόζουν αντικειμενικά κριτήρια, να ενεργούν χωρίς αυθαιρεσία και να μην προβαίνουν σε καταχρηστικές διακρίσεις. 3. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών μπορούν να καταρτίζουν συμφωνίες που ρυθμίζουν την αμοιβή, την οποία καταβάλλει ο χρήστης σε κάθε κατηγορία δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά τις σχέσεις των μερών στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου και του ν. 2121/1993. Οι συμφωνίες αυτές, όπως και κάθε τροποποίηση αυτών, κοινοποιούνται αμέσως στον ΟΠΙ και αναρτώνται στις ιστοσελίδες των μερών και του ΟΠΙ. 4. Οι διαφορές μεταξύ των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των χρηστών ως προς το ύψος της αμοιβής που πρέπει να καταβάλλει ο χρήστης είναι δυνατόν να υπαχθούν σε διαιτησία με συμφωνία. ... Άρθρο 53 Μεταβατικές διατάξεις 10. Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 22 δεν εφαρμόζονται επί εκκρεμών δικών κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου μέχρι και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επ' αυτών. 11. Για τις κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμείς δίκες, που αφορούν την υποχρέωση συλλογικής διαχείρισης των άρθρων 18, 49 και 56 του ν. 2121/1993 και έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επί των αντίστοιχων υποθέσεων, συνεχίζουν να ισχύουν τα άρθρα 49, 54 έως 58 του ν. 2121/1993, όπως ίσχυαν μέχρι την κατάργησή τους με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 του παρόντος νόμου. 12. Σε όσες διατάξεις του ν. 2121/199, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας γίνεται παραπομπή στα άρθρα 54 έως 58 του ν. 2121/1993 νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 54 του παρόντος. ... Άρθρο 54 Καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 2121/1993 1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στο νόμο

αυτόν, με την επιφύλαξη του ν. 988/1943, ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 2121/1993. Επίσης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 11 του άρθρου 53 και της παραγράφου 15 του παρόντος άρθρου, καταργούνται τα άρθρα 54 έως 58 του ν. 2121/1993 και η παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 2121/1993. ... 6. Στο άρθρο 49 του ν. 2121/1993 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α. Στην παράγραφο 1, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 81 του ν. 3057/2002 και την παράγραφο 2 του άρθρου 46 του ν. 3905/2010 (Α' 219), καταργούνται το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο. ... γ. Η παράγραφος 6, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 46 του ν. 3905/2010 (Α' 219) καταργείται».

4. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993 διαπλάσσεται ως σχετικό, ενοχικής φύσεως (δικαίωμα «ανταποδόσεως» ή «οικονομικής κατά κύριο λόγο φύσεως» σύμφωνα με τις αποφάσεις ΔΕΕ της 31ης Μαΐου 2016, C-117/15, Reha Training, EU:C:2016:379, ΔίΜΕΕ 2016.430, σκέψη 30, καθώς και της 15ης Μαρτίου 2012, C-135/10, SCF, EU:C:2012:140, ΔίΜΕΕ 2012.264, σκέψεις 75 και 77, επίσης βλ. Γ. Κουμάντο, Πνευματική ιδιοκτησία, 2002, 8η έκδ., σελ. 412 επ.). Παρέπεται ότι, οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και οι παραγωγοί φωνογραφημάτων δεν δύνανται να αξιώσουν την παράλειψη της παρουσίασης στο κοινό νομίμως εγγεγραμμένου υλικού φορέα ήχου, αλλά μόνο την καταβολή εύλογης αμοιβής (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 49, 1/Κυπρούλη, Δ. Καλλινίκου, Εύλογη και ενιαία αμοιβή για τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και παρουσίαση στο κοινό φωνογραφημάτων αμερικανικού ρεπερτορίου, ΧρΙΔ 2005.948, 952, Μ. - Θ. Μαρίνο, Η προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, ΕλλΔνη 35.1441, 1446).

5. Η ελευθερία του δικαιούχου να αποφασίζει σε εθελοντική βάση εάν και σε ποια έκταση θα επιτρέψει - με συμβάσεις ανάθεσης - την διαχείριση και προστασία των περιουσιακών του δικαιωμάτων από ΟΣΔ, αποτελεί δομική αρχή του συστήματος της συλλογικής διαχείρισης τόσο στην Ελλάδα (βλ. άρθρο 12 § 1 εδ. α' ν. 4481/2017, πρβλ. Εισηγητική Έκθεση ν. 2121/1993 σελ. 7 – 8 κατά την οποία η δυνατότητα αυτή του δημιουργού

ο φύλλο της με αριθμό 71/2019 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων)

συνάγεται από τις γενικές αρχές της οικονομικής και της συμβατικής ελευθερίας), όσο και διεθνώς (βλ. Α. Παπαδοπούλου, Μορφές συλλογικής διαχείρισης των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, ΔίΜΕΕ 2012.9, σελ. 10). Όμως, σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω της φύσης των πραγμάτων, εισάγεται εξαιρετικά η υποχρεωτική *ex lege* συλλογική διαχείριση (βλ. Α. Παπαδοπούλου, ό.π., σελ. 12, Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 49, 37/Κυπρούλη, Εισηγητική Έκθεση ν. 2121/1993 σελ. 8). Τέτοια υποχρεωτική ή νόμιμη συλλογική διαχείριση προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993 (βλ. και άρθρο 49 § 2 ν. 2121/1993), η οποία (διαχείριση), σύμφωνα και με τα προαναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, δεν εκτείνεται και στην διαχείριση παροχής αδειών εκμετάλλευσης προς τρίτους (βλ. Α. Παπαδοπούλου, ό.π., σελ. 13).

6. Σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 7 § 1 εδ. β' και γ' ν. 4481/2017, εάν την αξίωση λήψης της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993 ασκεί ο μόνος οργανισμός συλλογικής διαχείρισης του περιουσιακού δικαιώματος της συγκεκριμένης κατηγορίας δικαιούχων, που λειτουργεί με νόμιμη άδεια (π.χ. των παραγωγών φωνογραφημάτων), ή – σε περίπτωση που λειτουργούν με νόμιμη άδεια περισσότεροι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης για την συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων - όλοι οι αρμόδιοι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης από κοινού, τότε τεκμαίρεται ότι όλοι ανεξαιρέτως οι δικαιούχοι (της συγκεκριμένης κατηγορίας), ημεδαποί και αλλοδαποί, και όλα ανεξαιρέτως τα «αντικείμενα προστασίας», εκπροσωπούνται από τον μόνο οργανισμό ή τους περισσότερους που δρουν από κοινού. Εάν την αξίωση λήψης της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993 ασκεί ενιαίος οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, ο οποίος έχει λάβει νόμιμη άδεια λειτουργίας, τότε απολαμβάνει του ως άνω τεκμηρίου για συγκεκριμένη ή για όλες τις κατηγορίες των δικαιούχων, στο μέτρο που το τεκμήριο ετύγχανε εφαρμογής και για τους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, οι οποίοι συνέστησαν αυτόν (βλ. τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 5 § 2 και 7 § 1 εδ. β' και γ' ν. 4481/2017).

7. Σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 49 § 1 εδ. τελ. ν. 2121/1993 και 5 § 1 ν. 4481/2017 ο ενιαίος οργανισμός συλλογικής

διαχείρισης, που διαθέτει νόμιμη άδεια λειτουργίας, διαπραγματεύεται, συμφωνεί το ύψος της ενιαίας και εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993, προβάλλει τις σχετικές αξιώσεις για την καταβολή, προβαίνει σε κάθε δικαστική ή εξώδικη ενέργεια, εισπράττει την σχετική αμοιβή από τους χρήστες και την διανέμει στους αντίστοιχους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης.

8. Για τον προσδιορισμό του ύψους της ενιαίας και εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993 καθιερώνονται περισσότερα συστήματα, τα οποία ισχύουν παράλληλα. Ειδικότερα: α) καταρχήν καθορίζεται μονομερώς από τους αρμόδιους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης (ή τον ενιαίο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης) με την κατάρτιση αμοιβολογίου, κατά την διαμόρφωση και εφαρμογή του οποίου οι οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν αντικειμενικά κριτήρια, να ενεργούν χωρίς αυθαιρεσία και να μην προβαίνουν σε καταχρηστικές διακρίσεις (βλ. άρθρο 23 § 1 ν. 4481/2017). Η αξιούμενη αμοιβή πρέπει να είναι «εύλογη» (βλ. για την έννοια του όρου την Αιτιολογική Έκθεση ν. 4481/2017 σελ. 14) σε σχέση, μεταξύ άλλων, με την οικονομική αξία της χρήσης των δικαιωμάτων στο εμπόριο, αφού ληφθούν υπόψη η φύση και η έκταση της χρήσης των «αντικειμένων προστασίας», καθώς και σε σχέση με την οικονομική αξία των υπηρεσιών που παρέχει ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στον χρήστη (βλ. άρθρο 23 § 2 ν. 4481/2017). Μάλιστα, δεδομένου ότι εκ των πραγμάτων αποτελούν την βάση εκκίνησης για περαιτέρω διαπραγμάτευση με τους χρήστες, οι οργανισμοί οφείλουν να δημοσιοποιούν και να αναρτούν στην ιστοσελίδα τους τα αμοιβολόγια (βλ. άρθρα 6 § 2 περ. η' και 28 § 1 περ. γ' ν. 4481/2017), ώστε να τηρείται η διαφάνεια και να εξασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των χρηστών της ίδιας κατηγορίας (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 56, 42/Σινανίδου, Σ. Σταυρίδου, Η σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας, 1999, σελ. 217). β) Επακολουθεί ο συμβατικός καθορισμός ύστερα από διαπραγματεύσεις (βλ. άρθρο 49 § 1 εδ. τελ. ν. 2121/1993), είτε με τους χρήστες μεμονωμένα (βλ. άρθρο 6 § 1 στ. α' και β' ν. 4481/2017), είτε με αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών (βλ. άρθρο 23 § 3 ν. 4481/2017), και γ) τέλος, εάν η ελεύθερη διαπραγμάτευση αποτύχει,

ο φύλλο της με αριθμό 71/2019 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων)

παρέχεται η δυνατότητα είτε υπαγωγής της διαφοράς στην διαιτησία υπό τους όρους των διατάξεων του άρθρου 23 §§ 4 και 5 ν. 4481/2017 (οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι αντιπροσωπευτικές ενώσεις χρηστών μπορούν να συμφωνήσουν εγγράφως τον διαιτητικό καθορισμό της αμοιβής και πριν ακόμα ανακύψει διαφωνία), είτε – εάν ελλείπει τέτοια ρήτρα - της προσφυγής στο αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο για προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό του ύψους της εύλογης αμοιβής και τους όρους πληρωμής της κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22 §§ 6 εδ. τελ. και 7 ν. 4481/2017 (βλ. Στ. Κουμάνη, Παρατηρήσεις – Υποχρέωση, προσδιορισμός και καταβολή της αμοιβής που δικαιούται ο εκτελεστής και ο παραγωγός επί χρήσης υλικών φορέων ήχου, Αρμεν 2008.1507, ιδίως 1508 – 1509, Σ. Σταυρίδου, ό.π., σελ. 217 – 221).

9. Η κατ' άρθρο 22 §§ 6 εδ. τελ. και 7 ν. 4481/2017 προσφυγή στο Μονομελές Πρωτοδικείο, η οποία ενδέχεται να αφορά και χρονικό διάστημα προγενέστερο της άσκησης των οικείων ένδικων βοηθημάτων, δεδομένου ότι για την νομική βασιμότητά τους δεν απαιτείται – σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22 § 6 εδ. α' ν. 4481/2017 - η μη έναρξη της χρήσης των «αντικειμένων προστασίας» (βλ. Γ. Μπαμπέτα, Σημείωμα, ΔΙΜΕΕ 2015.81, ιδίως αρ. 8), δικαιολογείται μόνο για την προσωρινή ή οριστική επίλυση συγκεκριμένης διαφοράς των διαδίκων, η οποία ανακύπτει «σε περίπτωση διαφωνίας ... ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 του ν. 2121/1993 και τους όρους πληρωμής της» (βλ. έτσι ρητώς άρθρο 22 § 7 εδ. α' ν. 4481/2017). Δηλαδή, σε περίπτωση που ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης ασκήσει την αίτηση ή την αγωγή προσδιορισμού του ύψους της αμοιβής, πρέπει, για το ορισμένο αυτών, να ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των διαδίκων απέβησαν άκαρπες λόγω διαφωνίας τους ως προς το ύψος της αμοιβής και τους όρους πληρωμής της. Αντίθετα, εάν ο χρήστης αρνείται ακόμα και αυτή καθαυτή την ενοχική υποχρέωσή του να καταβάλει την εύλογη αμοιβή, τότε δεν έχει μεσολαβήσει ουσιαστικό στάδιο διαπραγματεύσεων, ο δε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης αξιώνει την καταβολή της εύλογης αμοιβής με άσκηση αγωγής ενώπιον του καθ' ύλην αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις των άρθρων 12 επ. ΚΠολΔ, η οποία

ερείδεται στην διάταξη του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993 και εισάγεται προς εκδίκαση κατά την τακτική διαδικασία (και όχι την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών). Άλλωστε, το εύλογο ή μη της αξιούμενης αμοιβής αποτελεί προδικαστικό ζήτημα της τελευταίας αγωγής, καθώς το δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τον μονομερή μέσω της κατάρτισης αμοιβολογίου καθορισμό του ύψους της (βλ. Κοτσίρη-Σταματούδη, Ερμ. ν. 2121/1993, α. 49, 33/Κυπρούλη). Αυτονόητο είναι ότι, ουδείς των ενδιαφερομένων (οργανισμός και χρήστης) στερείται της αποτελεσματικής παροχής δικαστικής προστασίας.

10. Η αιτούσα εκθέτει στην υπό κρίση αίτησή της ότι είναι ενιαίος οργανισμός συλλογικής διαχείρισης με σκοπό την είσπραξη της εύλογης και ενιαίας αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993, ο οποίος συνεστήθη το έτος 2011 από: α) τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης και προστασίας των δικαιωμάτων των παραγωγών υλικών φορέων ήχου ή ήχου και εικόνας με τον διακριτικό τίτλο «Grammo», β) τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων των τραγουδιστών - ερμηνευτών με τον διακριτικό τίτλο «Ερατώ», και γ) τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης των δικαιωμάτων των μουσικών με τον διακριτικό τίτλο «Απόλλων». Ότι το έτος 2011 έλαβε άδεια λειτουργίας από τον Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού. Ότι οι ως άνω οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης λειτουργούν, ομοίως, με άδεια του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού και κατά την σύστασή της ήταν οι μόνοι αρμόδιοι οργανισμοί για την διαχείριση και είσπραξη της εύλογης αμοιβής του άρθρου 49 § 1 ν. 2121/1993. Ότι έχει δημοσιεύσει και γνωστοποιήσει επιγραμμικά αμοιβολόγιο, σύμφωνα με το οποίο το ύψος της εύλογης αμοιβής για παρουσίαση στο κοινό φωνογραφημάτων από επιχειρήσεις, στις οποίες η μουσική είναι απαραίτητη, όπως καφετέριες, café – bars και bar – restaurants, ανέρχεται ετησίως στο ποσό των 1.500 €, εάν η επιφάνεια του καταστήματος δεν υπερβαίνει τα 100 τ.μ. Ότι με έγγραφες και προφορικές προσκλήσεις προς την μεγάλη κατηγορία των χρηστών υλικών φορέων ήχου, προσπάθησε να αρχίσει διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό της εύλογης αμοιβής. Ότι η πρώτη καθής εκμεταλλεύεται café – bar με τον διακριτικό τίτλο που βρίσκεται στην και έφει επιφάνεια 50 τ.μ., η δεύτερη καθής εκμεταλλεύεται café – bar

ο φύλλο της με αριθμό 71/2019 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήματος Ασφαλιστικών Μέτρων)

με τον διακριτικό τίτλο που βρίσκεται στο και έφει επιφάνεια 100 τ.μ., ο τρίτος καθού εκμεταλλεύεται café – bar και δισκοπωλείο με τον διακριτικό τίτλο που βρίσκεται στο και έφει επιφάνεια 60 τ.μ., η τέταρτη καθής εκμεταλλεύεται café – bar με τον διακριτικό τίτλο που βρίσκεται στον και έφει συνολική επιφάνεια 80 τ.μ., η πέμπτη καθής εκμεταλλεύεται café – bar με τον διακριτικό τίτλο που βρίσκεται στο και έφει συνολική επιφάνεια 100 τ.μ., και η έκτη καθής εκμεταλλεύεται bar - restaurant με τον διακριτικό τίτλο που βρίσκεται στο και έφει επιφάνεια 70 τ.μ. Ότι οι καθών, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, πιθανολογείται ότι έχουν τα έτη 2016 και 2017 παρουσιάσει στο κοινό, μεταξύ άλλων, τα δειγματοληπτικώς στην αίτηση αναφερόμενα φωνογραφήματα του ημεδαπού και αλλοδαπού ρεπερτορίου.

11. Ζητεί δε: α) να καθορισθεί το ύψος της οφειλόμενης από έκαστο των καθών εύλογης αμοιβής για την περιγραφόμενη στην αίτηση παρουσίαση στο κοινό στο ποσό των 1.500 €, πλέον Φ.Π.Α., για κάθε έτος (2016 και 2017), β) να υποχρεωθούν οι καθών να της προσκομίσουν καταλόγους με τους τίτλους του μουσικού ρεπερτορίου που χρησιμοποίησαν τα επίδικα έτη και γ) να υποχρεωθούν οι καθών να της καταβάλουν προσωρινώς το ήμισυ της εύλογης αμοιβής που θα καθορισθεί με την εκδοθησόμενη απόφαση, με το νόμιμο τόκο από 1.1.2017 για την αμοιβή που αφορά την χρήση του έτους 2016 και από 1.1.2018 για την αμοιβή που αφορά την χρήση του έτους 2017, άλλως από την επίδοση της αίτησης. Τέλος, ζητεί να καταδικασθούν οι καθών στην δικαστική της δαπάνη.

12. Με αυτό το περιεχόμενο και αιτήματα η αίτηση αρμοδίως εισάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου (άρθρο 683 § 1 ΚΠολΔ και 22 § 7 ν. 4481/2017) προς εκδίκαση κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 686 επ. ΚΠολΔ και 22 § 7 ν. 4481/2017), είναι, όμως, απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας, διότι δεν διαλαμβάνεται σε αυτήν εάν προηγήθηκαν διαπραγματεύσεις μεταξύ των διαδίκων, οι οποίες απέβησαν άκαρπες λόγω διαφωνίας τους ως προς το ύψος της αμοιβής και τους όρους

πληρωμής της, συνακόλουθα δε το Δικαστήριο αδυνατεί να κρίνει το νόμο βάσιμο της αίτησης. Ειδικότερα, στην σελ. 47 της τελευταίας εκτίθεται ότι προσκλήθηκε η «μεγάλη κατηγορία των χρηστών υλικών φορέων ήχου» προς έναρξη διαπραγματεύσεων, χωρίς να αναφέρεται ούτε το πως και πότε ακριβώς έλαβε χώρα αυτή η πρόσκληση, ούτε εάν αυτή περιήλθε πράγματι σε γνώση των καθών, ούτε, πολύ περισσότερο, εάν επακολούθησε στάδιο διαπραγματεύσεων, που δεν κατέληξε στην κατάρτιση σύμβασης λόγω διαφωνίας των μερών ως προς το ύψος της εύλογης αμοιβής (στην ίδια σελίδα αναφέρεται ότι «οι ως άνω επιχειρήσεις», δηλαδή η «μεγάλη κατηγορία των χρηστών υλικών φορέων ήχου», αρνήθηκαν την συνεργασία, χωρίς, όμως, να γίνεται ειδική αναφορά στους καθών η αίτηση).

13. Τέλος, το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να συμψηφισθούν τα έξοδα των διαδίκων κατ' άρθρο 179 ΚΠολΔ, διότι η ερμηνεία των κανόνων δικαίου που εφαρμόστηκαν ήταν ιδιαίτερα δυσχερής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Θεωρεί καταργηθείσα την δίκη ως προς την έβδομη καθής η αίτηση.
Δικάζει ερήμην της έκτης καθής και αντιμωλία των λοιπών διαδίκων.
Απορρίπτει την αίτηση.

Συμψηφίζει τα δικαστικά έξοδα των διαδίκων στο σύνολό τους.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην στις 7 Ιανουαρίου 2019, φωρίς να παρευρίσκονται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Για την δημοσίευση

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ